

KLASA: 023-01/21-05/10
URBROJ: 2170/01-15-00-21-2
Rijeka, 16. veljače 2021.

Gradsko vijeće Grada Rijeke
n/p predsjednika Grada Rijeke,
gospodina Andreja Poropata

**Predmet: ZVONIMIR PERANIĆ – pitanje člana Gradskog vijeća Grada Rijeke
- dostava odgovora**

Poštovani gospodine Poropat,

član Gradskog vijeća **ZVONIMIR PERANIĆ** je, temeljem članka 73. stavka 1. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Rijeke, postavio sljedeće pitanje:

„Koji su rezultati i zaključci projekta Žiroskop, koji je prema planu trebao završiti u listopadu 2020. godine, odnosno na koji će se način upravljati prostorima Filodrammatice, Omladinskog kulturnog centra Palach i Hrvatskog kulturnog doma na Sušaku? Koji su se već postupci počeli provoditi (ili su se već možda proveli) kao posljedica ovog projekta? Koji je vremenski plan za implementaciju svakog zaključka ovog projekta?“

Projekt „Žiroskop – Civilno-javno partnerstvo u upravljanju prostorima kulture u Rijeci“ financiran je u okviru poziva Kultura u centru – potpora javno-civilnog partnerstva u kulturi, kroz Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020 u stopostotnom iznosu od strane Europskog socijalnog fonda. Projekt je imao tri temeljna cilja koji su realizirani na sljedeći način:

1. Uspostavljanje modela civilno-javnog partnerstva za upravljanje prostorima Filodrammatice i Palacha

Model civilno-javnog partnerstva u upravljanju prostorima Filodrammatice i OKC Palach razvijao se kroz niz edukacija i radionica koju su vodili stručnjaci iz područja kulture i kulturnih politika.

Kroz javni poziv upućen svim zainteresiranim organizacijama civilnog društva koje djeluju u području kulture i umjetnosti, objavljen u listopadu 2019. godine, u proces razvijanja modela su se, osim članica Saveza udruga Molekula, uključile još četiri udruge, čije se

aktivnosti nalaze u području kulturno–umjetničkog djelovanja, a to su Delta 5, LFF, Diston i Igralke.

Rezultat je model koji ostaje na korištenje kulturnom sektoru i jedinici lokalne samouprave, prema kojem se može upravljati prostorima u vlasništvu Grada Rijeke namijenjenim kulturi, što su zasad Filodrammatica i Palach, ali prema istom modelu se potencijalno može upravljati i drugim gradskim prostorima.

Cilj predloženog modela je osigurati upravljanje prostorima u nezavisnoj kulturi u gradu Rijeci od strane lokalnih organizacija civilnog društva u kulturi, kako bi isti bili dostupni, odnosno nekomercijalni nezavisnim umjetnicima, udrugama u kulturi i građanima Rijeke. Nezavisna kultura je važan dio kulturne scene grada i zemlje koja pridonosi kulturnom i društvenom razvoju zajednice i kao takvu ju treba njegovati, bez obzira što nije uvijek za „široku javnost“. Nezavisna kultura je prostor inkubacije ideja i progresivnih društvenih pomaka. Prostori trebaju omogućiti: umjetničko eksperimentiranje; produkciju nezavisnog kulturnog sadržaja; daljnju prepoznatljivost grada Rijeke kao grada nezavisne kulture; odgovoriti na potrebe građana Rijeke, ali i šire za nezavisnim kulturnim sadržajem; promociju javne politike- kultura kao javno dobro; omogućiti rad lokalnim udrugama u kulturi te će biti otvoreni i prema drugim organizacijama civilnog društva i građanskim inicijativama.

Model prepostavlja raspisivanje natječaja za korištenje prostora za potrebe provođenja navedenih aktivnosti nezavisne kulturne scene od strane Grada Rijeke. Prostором zatim upravljaju udruga, odnosno savez udruga koje su pobijedile na natječaju. Najuži krug upravitelja prostora su predstavnici udruga koji su pobijedili na natječaju. Oni zajedno donose programske, finansijske i tehničke odluke, ovisno o svojoj nadležnosti, vezane za upravljanje prostorima. Budući da je korištenje prostora otvoreno i za druge udruge, odnosno građanske inicijative, kako bi se demokratiziralo upravljanje – osniva se Vijeće korisnika prostora kojega čine izabrani predstavnici (1-3 osobe) onih udruga ili inicijativa koje se kao vanjski koriste prostorom.

2. Uspostavljanje procedura uključivanje korisnika i građana u programiranje prostora Filodrammatice, Palacha i Hrvatskog kulturnog doma na Sušaku

Kako bi olakšali procedure uključivanja korisnika u programiranju prostora razvio se model koji uključuje dva Vijeća korisnika; jedan za Filodrammaticu i jedan za OKC Palach. Osim aktivnim sudjelovanjem u Vijeću korisnika, svi zainteresirani mogu se uključiti u program volontiranja ili sudjelovanjem i kreiranjem programa na radiju zajednice - Radio Roži, koji je također osnovan u okviru projekta Žiroskop te edukacijama i radionicama koje provode udruge članice saveza.

Vijeće korisnika je tijelo koje se bavi tehničkim pitanjima prostora i ima savjetodavnu ulogu. U Vijeće su uključeni korisnici prostora te upravljačko tijelo, odnosno članice saveza udruga. S obzirom na to da se prostori OKC Palach i Filodrammatice svojom tipologijom razlikuju, tako se razlikuju i njihovi korisnici te je zamišljeno da svaki prostor ima zasebno Vijeće korisnika koje se bavi različitim logističkim, tehničkim i producijskim zahtjevima prostora.

Neka od pitanja kojima se Vijeća bave su rješavanje tehničkih poteškoća pojedinih prostora, komunikacija s Gradom i načini na koje se vodi briga o prostorima, promišljanje o načinu i dinamici njihovog korištenja te ulozi i zadacima samih korisnika prostora.

U Vijeće korisnika mogu se uključiti udruge, umjetničke organizacije i pojedinci koji aktivno provode programe u prostorima OKC Palach i Filodrammatice. Aktivni korisnici su

oni pojedinci ili organizacije koji na godišnjoj razini ostvaruju četiri ili više javnih programa u prostorima te organizacije i pojedinci koji aktivno rade na jačanju dostupnosti prostora za izvaninstitucionalnu scenu i poboljšavanju tehničkih i organizacijskih uvjeta samih prostora.

Kroz ciklus radionica, odnosno konzultativni proces s korisnicima HKD-a i drugim relevantnim akterima utvrđen je i prostor za promišljanje uspostavljanja tzv. modela nove javne kulture kroz uključivanje predstavnika organiziranog civilnog društva, u ovom slučaju „izvaninstitucionalne scene“, i građana u članstvo Upravnog vijeća Ustanove.

Ustanovom HKD upravlja Upravno vijeće i ono ima tri člana, a čine ga dva predstavnika iz reda osnivača i jedan predstavnik iz reda radnika Ustanove. Članove Upravnog vijeća iz reda osnivača imenuje nadležno tijelo osnivača, točnije Gradsko vijeće, iz reda uglednih kulturnih i umjetničkih radnika na području izvedbenih i vizualnih djelatnosti ili kulture koji svojim znanjem i iskustvom mogu pridonijeti radu Upravnog vijeća. Ova odredba ne prijeći da među kandidatima za člana ili članicu Upravnog vijeća Ustanove koje Gradonačelnik predlaže Gradskom vijeću na imenovanje bude i predstavnik ili predstavnica izvaninstitucionalne scene.

Tijekom provedenog konzultativnog procesa utvrđeno je da je središnje mjesto daljnog razvoja i operacionalizacije modela participativnog upravljanja HKD-om Programski savjet Ustanove.

Programski savjet Ustanove je savjetodavno tijelo ravnatelja koje imenuje ravnatelj na vrijeme od četiri godine. Programski savjet Ustanove pruža stručnu pomoć ravnatelju pri izboru i umjetničkom vrednovanju programa izvođačkih umjetnosti Ustanove.

Programski savjet Ustanove ima pet članova, a čine ga dva člana iz reda radnika Ustanove (Voditelj Galerije Kortil i Koordinator programa), jedan član iz reda predstavnika Odjela gradske uprave za kulturu Grada Rijeke kojeg ravnatelju predlaže Gradonačelnik Grada Rijeke te dva člana iz reda predstavnika izvaninstitucionalne scene koje imenuje ravnatelj nakon provedenog javnog poziva.

Osim što je po svojoj svrsi, sastavu i djelokrugu zamišljen kao „tijelo participacije“, Programski savjet Ustanove posebno je važan jer ima, između ostalog, zadatku:

- pratiti potrebe (iz)vaninstitucionalne i institucionalne scene vezano uz djelatnost Ustanove i s tim u vezi predlagati ravnatelju mjere za učinkovitost rada Ustanove na korist svih korisnika prostora kojima upravlja Ustanova;
- brinuti za zastupljenost programa javnih potreba u kulturi Grada Rijeke kao i organizacija (iz)vaninstitucionalne scene u djelatnostima Ustanove;
- davati savjete, mišljenja i preporuke važne za rad Ustanove.

3. Povećanje sudjelovanja građana u programskim aktivnostima koje se provode u prostorima Filodammatice, Palacha i Hrvatskog kulturnog doma na Sušaku

Ovaj cilj se odnosi na sudjelovanje građana u aktivnostima navedenih prostora za vrijeme trajanja projekta. Ne odnosi se na publiku i posjećenost javnih programa koji su održani u ovim prostorima, već na aktivno i angažirano djelovanje građana koji su se uključivali u aktivnosti projekta Žiroskop poput radionica, edukacija, oblikovanja programa radija zajednice. Takvih građana je ukupno bilo 457 kroz razdoblje od dvije godine.

Projekt Žiroskop je trajao od 29. listopada 2018. do 29. listopada 2020. godine te su za vrijeme trajanja projekta realizirane sve ugovorom predviđene obveze i ciljevi koji su, između ostalih aktivnosti, rezultirale upravo navedenim zaključcima.

Daljnja implementacija modela ovisi o odlukama Grada Rijeke, tj. Odjela gradske uprave za kulturu koji je upravo u procesu formiranju kriterija i uvjeta za buduća dva odvojena natječaja; jedan za prostore Filodrammatice i drugi za prostore Palacha.

S poštovanjem,

